

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

VŠĮ „ALYTAUS SPORTO IR REKREACIJOS CENTRAS“ FINANSINIS IR VEIKLOS AUDITAS

AUDITO ATASKAITA NR. AT-10

2012 m. rugpjūčio 10 d.
Alytus

I. IŽANGA

Audito vykdytojas - veiklos audito procedūras pagal išankstinio tyrimo metu surinktą medžiagą, parengiant ataskaitos, išvadų projektą, pavesta atlikti Alytaus miesto savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos patarėjui Laimučiu Aliuliui. Finansinis ir veiklos auditas atliktas vadovaujantis Alytaus miesto savivaldybės kontrolieriaus 2011 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-7 patvirtintu Kontrolės ir audito tarnybos metų veiklos planu ir vykdant Alytaus miesto savivaldybės kontrolieriaus 2016-06-13 pavedimą Nr. KT6 - 10. Pavedimas pratęstas 2012-08-01 Nr. KT6-12.

Audito subjektas - VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“, kodas 300022462, adresas - Naujoji g. 52, LT - 62381, Alytus.

Audito objektas - VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“, adresas - Naujoji g. 52, LT - 62381, Alytus.

Audito tikslas - atlikti VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“ (toliau - Centras) finansinį ir veiklos auditą. Įvertinti „Centro“ lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, naudojimo ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą. „Centro“ veiklos auditas atliktas vadovaujantis valstybinio audito reikalavimais, patvirtintais valstybės kontrolieriaus 2012-06-28 įsakymu Nr. V-171.

Audituojamu laikotarpiu „Centro“ vadovu dirbo Valdas Kučinskas, vyriausiąja buhalterė Džaneta Padegimienė.

Audituojamas laikotarpis 2009 - 2011 m. ir 2012 m. I pusmetis.

II. AUDITO ATLIKIMO TVARKA IR AUDITUOJAMOS SRITYS

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus. Šie reikalavimai nustato, kad auditą planuotume ir atliktume taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą dėl finansinių operacijų parodymo, finansinės apskaitos baigtumo, tikrumo, įvertinimo, teisėtumo, atskleidimo bei savivaldybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo.

Duomenys surinkti taikant tikrinimo (dokumentų nagrinėjimo), skaičiavimo, palyginimo (rodiklių), pokalbio metodus ir procedūras.

Finansinis auditas turi suteikti pakankamą užtikrinimą, kad buvo nustatytos reikšmingos klaidos, pažeidimai ir neteisėta veika, galintys iš esmės paveikti audituojamo subjekto ar jo valdančiųjų institucijų sprendimus. Turime gauti pakankamus, patikimus, tinkamus ir racionalius audito įrodymus, reikalingus pareikšti nuomonei, ar audituojamas subjektas savivaldybės turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo pagal įstatymus ir kitus teisės aktus.

Veiklos audito tikslas yra įvertinti audituojamo subjekto viešąjį ir vidaus administravimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu.

III. PASTEBĖJIMAI, NEATITIKIMAI, IŠVADOS

1. DĖL „CENTRO“ VEIKLOS

1.1. Veiklos rezultatyvumas

Rezultatyvumas suprantamas kaip tikslų pasiekimo lygis, taip pat kaip santykis tarp pasiekto efekto ir tikslams pasiekti panaudotų išteklių.

Pagal „Centro“ 2009-03-27 Alytaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-57 patvirtintus įstatus numatytas pagrindinis viešosios įstaigos veiklos tikslas - per sportą skatinti vaikų ir jaunimo saviraišką, ieškoti talentingų sportininkų, sporto mokslo bei medicinos specialistų parengtomis ir praktikoje patvirtintomis priemonėmis rengti sportininkus, galinčius atstovauti šaliai bei Alytaus miestui įvairaus rango varžybose: Olimpinėse žaidynėse, Pasaulio, Europos ir šalies čempionatuose, kituose tarptautiniuose ir nacionaliniuose renginiuose bei teikti sporto bei rekreacijos paslaugas Alytaus miesto visuomenei.

Alytaus miesto savivaldybėje kūno kultūrai ir sportui yra sudaromas strateginis planas, Kūno kultūra ir sportas (kodas 04). Veiklos programos 1 priemonėje numatoma teikti sporto paslaugas ir organizuoti sportinį darbą „Centre“. Kūno kultūros ir sporto programoje numatytas „Centro“ biudžetinių metų asignavimų poreikis, bei biudžetinių metų asignavimai.

„Centro“ vadovų pasiteiravus apie numatomą įmonės veiklos strategiją bei apie sudaromą veiklos strateginį planą, 2012-07-26 gautas atsakymas, kad strateginis veiklos planas nesudaromas. Paaiškinime nurodoma, kad pagrindinis „Centro“ veiklos tikslas yra rengti sportininkus. Taip pat paaiškinime nurodyta, kad metinį biudžetą „Centras“ planuoja neatsižvelgdamas į Alytaus miesto savivaldybės patvirtintą strateginės veiklos planą, o atsižvelgiant į patvirtintas šilumos, elektros energijos, vandens normas bei vidutinį atlyginimą, kuris skaičiuojamas vadovaujantis Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės generalinio direktoriaus 2009-01-23 įsakymu Nr. V-50 (ir vėlesniais pakeitimais), bei LR vyriausybės 1993-07-08 nutarimu Nr. 511 patvirtinta „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (ir vėlesniais pakeitimais).

Vykdyti „Centro“ įstatuose numatytą veiklą, realizuoti šios įstaigos veiklos strategiją įstaigos vadovą įpareigoja Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-01-22 įsakymu Nr. P-51 patvirtintos pareigybės aprašymo 5 punktas.

Pasitvirtinti strateginius tikslus viešąsias įstaigas įpareigoja ir Lietuvos Respublikos vyriausybės 2007-09-26 nutarimas Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ 2.5.1.3. punktas.

Išvada.

1. Įstaigos vadovas planuoja būtiną finansavimą, kaip veiklos išlaidų dotavimą (kaip biudžetinėje įstaigoje).

2. Neturi strateginio veiklos plano, paremto SSGG (Stiprybės, Silpnybės, Grėsmės, Galimybės) analize, numatytų priemonių tikslams siekti ir numatomo būtino finansavimo toms priemonėms įgyvendinti.

Kadangi „Centras“ nesuplanavęs kaip sieks tikslų, t. y. ar bus pasiekti tikslai išleidus skirtas lėšas, todėl nuomonę dėl veiklos rezultatyvumo, atsisakome pareikšti.

1.2. Veiklos efektyvumas

Efektyvumas suprantamas kaip santykis tarp pagaminto produkto ir/ar paslaugų apimties ir jiems panaudotų išteklių.

Pagal „Centro“ įstatus komerciniai - pramoginiai renginiai nėra įmonės tikslas.

Taikyti aktyvią marketingo strategiją daugiafunkciniame pramogų ir sporto komplekse buvo siūloma ir atliktoje investicinio projekto studijoje „Alytaus sporto ir rekreacijos centro sporto salės išplėtimas ir infrastruktūros pritaikymas 2011 m. Europos vyrų krepšinio čempionatui“, studija pagal Alytaus miesto savivaldybės užsakymą parengė VŠĮ „PVC“. Aktyvi marketingo strategija Alytaus daugiafunkciniame pramogų centre leistų užtikrinti optimalų pastatų apkrovimą ir atsiperkamumą. Studijoje „Centrui“ siūloma 2011 m. suorganizuoti 2 pramoginius renginius, o 2011 m. - 6 renginius. Be to studijoje numatyta, kad sporto klubams tenkančios pajamos iš varžybų kas metai sudarys 2212980 Lt.

Pagal „Centro“ sporto veiklos planus vykdomi šie uždaviniai: sporto mokomojo darbo organizavimas ir veiklos administravimas, kryptingas sportininkų ruošimas miesto ir Lietuvos Respublikos rinktinėms. Pagrindinis „Centro“ veiklos tikslas per sportą skatinti vaikų ir jaunimo saviraišką, ieškoti talentingų sportininkų, deramai atstovauti miestui įvairaus rango varžybose, olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos čempionatuose.

Sportininkų veiklos ruošimo gerinimui 2010 m. užbaigtas stadiono Birutės g. 5 rekonstrukcijos 2 etapas, 2011 m. užbaigta daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujoji g. 52 didžiosios salės rekonstrukcija.

2011 m. „Centre“ treniravosi 155 sportininkų grupės, 2129 vaikai. Mokinių užimtumas kito nežymiai: 2009 m. sporto treniruotes lankė 2012 vaikų, 2010- 1968 vaikai, o 2011 m. jau lankė 2129 vaikai. „Centre“ vaikus treniruoja vidutiniškai 67 treneriai.

2011 m. „Centras“ parengė 27 Lietuvos jaunių rinktinės narius, 28 Lietuvos jaunimo rinktinės narius, 13 Lietuvos nacionalinės rinktinės sportininkų ir 5 olimpinės rinktinės kandidatus.

Susipažinus su „Centro“ veikla, nustatyta, kad prieš kiekvienus mokslo metus direktoriaus įsakymu sudaroma tarifacinė komisija, kuri vadovaujasi įstaigos įstatais, turimu mokinių kontingentu, bazių resursais teikia tvirtinimui kiekvieno trenerio skyriaus tarifaciją, kurioje nustatomas grupių, mokinių skaičius, nustatomi trenerių darbo krūviai, sudaromi mokinių sąrašai. Treniruočių laiką ir vietą nustato pavaduotojai sportui ir tvirtina direktorius. Kiekvienai mokomajai grupei sudaromas metinis treniruočių planas, atsižvelgiant į savaitinį valandų krūvį, suderintą su pavaduotoju sportui. Planas sudaromas kiekvienam mėnesiui ir derinamas su pavaduotoju sportui. Kiekvienas treneris pasirenka grupinį arba individualų mokymo planą, vadovaujasi varžybų kalendoriumi, pateikia dalyvavimo varžybose planą.

Peržiūrėjus „Centro“ organizuojamais renginiais, pastebėta, kad už „SEL grupės koncertą 2011 m. gauta 2541 Lt, tačiau įvertinus patirtas sporto centro išlaidas, iš renginio uždirta tik apie 200 Lt. Geriausias renginys 2011 m. buvo Kinijos cirko pasirodymas. Už renginį gauta 4840 Lt pajamų, įvertinus visas patirtas išlaidas, iš renginio gauta apie 2000 Lt. 2011 m. „Centras“ organizavo šokių festivalį, kuris kainavo 12000 Lt, už renginį pajamų negauta, nors 3 dienas dirbo 11 sporto centro darbuotojų.

Nagrinėjant sportinės veiklos organizavimą buvo pasidomėta, kaip yra atskiriama „Centro“ veikla nuo atskirų sportinių klubų veiklos. Iš trenerių paaiškinimų nustatyta, kad klubai vaikų treniruočių nevykdo. „Centro“ direktoriaus pavaduotojas individualioms ir dvikovinėms sporto šakoms Juozas Budrys savo paaiškinime nurodė, kad jo įkurtas klubas „Taikiklis“ ūkinės veiklos nevykdo, neturi etatinių darbuotojų, treniruočių proceso nevykdo, mėnesio nario mokesčio nerenka. Klubas vykdo varžybas, organizuoja mokomasias treniruočių stovyklas sportininkams, apmoka dalyvavimo varžybose ir seminaruose išlaidas. Be to klubai kuriami dėl to, kad Lietuvos Tautinis Olimpinis komitetas sporto mokykloms lėšų neskiria, lėšas skiria tik federacijoms, sporto klubams, asociacijoms.

Išvada. „Centras“ neefektyviai išnaudoja daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso galimybes. Neįgyvendina investiciniame projekte „Alytaus sporto ir rekreacijos centro sporto salės išplėtimo ir infrastruktūros pritaikymas 2011 m. Europos vyrų krepšinio čempionatui“, nurodytos rekomendacijos: daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Alytuje veikloje taikyti aktyvią marketingo strategiją.

Lėšas asociacijoms ir atskiriems klubams pagal patvirtintas sportines programas pervesti ne klubams, o „Centrui“ kaip patiriančiam pagrindines organizacines išlaidas.

AB „Miestprojektas“ projekte Daugiafunkcinis pramogų ir sporto kompleksas numatyta ir suprojektuota pakabinama (susukama) tentinė pertvara 60 x 8 (h)m. Tentinė pertvara reikalinga daugiafunkciniame sporto ir pramogų komplekso sporto salės atskyrimui, siekiant sporto salę naudoti dviejų sporto šakų varžyboms, ar treniruotėms, taip pat mažesniems renginiams nereikėtų naudoti visos didžiosios salės.

Komplekso statybos darbų vykdytojas UAB „Struktūra“ tentinę pertvarą įrengti įsipareigojo ir Alytaus miesto savivaldybės administracijai pateikdama 2009-12-23 garantinį raštą, kuriuo įsipareigojo visą įrangą sumontuoti numatytais terminais.

Tačiau 2012-02-23 pasirašius daugiafunkcinį pramogų ir sporto komplekso statybos užbaigimo aktą Nr. SUA-306-(14.45) UAB „Struktūra“ delsia įrengti rekonstrukcijos projekte numatytą pertvarą.

Išvada: Dėl neįrengtos pertvaros negalima pilnai išnaudoti sporto salės galimybių organizuojant sportinius renginius ir treniruotes, mažėja investicijų atsipirkimo efektyvumas.

Pasirašius daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso statybos užbaigimo aktą UAB „Struktūra“ pradėjo delsti vykdyti projekte numatytus įsipareigojimus įrengti tentinę salės atskyrimo pertvarą. Pagal pateiktą 2009-12-23 garantinį raštą UAB „Struktūra“ tentinę pertvarą įsipareigojo įrengti statybos grafike numatytais terminais iki pastatas bus pripažintas tinkamu naudoti. Alytaus miesto savivaldybės administracijai tikslinga pareikšti pretenziją UAB „Struktūra“ dėl faktiškai neįvykdytų įsipareigojimų.

1.3. Veiklos ekonomiškumas

Veiklos ekonomiškumas suprantamas kaip minimalus išteklių panaudojimas išlaikant nustatytą produkto ir/ar teikiamų paslaugų kokybę.

Nagrinėjant „Centro“ šildymo išlaidas pastebėta, kad stadiono patalpos šildomos visą žiemos periodą, nors praktiškai jokie renginiai, išskyrus šaškių ir šachmatų varžybas žiemos metu nevyksta. 2011 m. žiemos sezono metu stadiono šildymo išlaidos sudarė 55102 Lt, o 2012 m. sausio - balandžio mėn. - 37460 Lt.

Išvada. „Centro“ vadovams tikslinga išnagrinėti stadiono Birutės g. 5 šildymo tikslingumą žiemos sezonu. Priimant sprendimą, ar tikslinga stadiono šildymui sezono metu išleisti apie 55 tūkst. Lt sumą, jeigu žiemos sezono metu vyksta tik šaškių ir šachmatų varžybos. Tai sudarytų galimybę ekonomiškiau naudoti gaunamas veiklos finansavimo lėšas.

2. „CENTRO“ FINANSINIS (TEISĖTUMO) AUDITAS

Finansinio (teisėtumo) audito tikslas yra įvertinti audituojamo subjekto metinius (konsoliduotųjų) finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, pareikšti nepriklausomą nuomonę, ar jie parodo tikrą ir teisingą vaizdą arba yra parengti pagal taikomą finansinės atskaitomybės tvarką, tai pat įvertinti audituojamojo subjekto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Atliekamo audito reikšmingumo lygis nusistatytas 1,5 procentai, skaičiuojant nuo 2011 metais patirtų kitų „Centro“ veiklos sąnaudų sumos. „Centro“ patirtų kitų išlaidų suma (be darbuotojų išlaikymo išlaidų) 2011 m. buvo 2043470 Lt. Nusistatyta reikšmingumo suma - **30,7 tūkst. Lt.**

2.1. Dėl gaunamų pajamų, asignavimų, patiriamų išlaidų

VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“, kodas 300022462, pateiktose veiklos rezultatų ataskaitose pardavimo pajamas sudaro iš baseino veiklos, patalpų nuomos, stadiono veiklos (teniso kortai), reklamos, renginių organizavimo gautos pajamos.

Pardavimo pajamos iš veiklos sudaro apie 10 % VŠĮ patiriamų išlaidų, tenkinant viešuosius interesus, vykdant sporto, poilsio ir pramogų veiklą.

1 lentelė

VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“, veiklos pajamos

Pajamų pavadinimas	2009 m. pajamos, Lt	2010 m. pajamos, Lt	2011 m. pajamos, Lt	2012 m. I pusmečio pajamos, Lt
Pajamos iš nuomos, baseino veiklos, stadiono, teniso kortų, reklamos	478807	180429	282009	181312

Nagrinėjant „Centro“ gaunamų pajamų iš nuomos, baseino veiklos, stadiono kortų kitimą, šios pajamos pradėdant 2011 m. laikotarpiu pradėjo didėti. Tačiau pastebėta, kad „Centro“ pajamos už reklamos pajamas nuo 2010 m. labai ženkliai sumažėjo.

„Centro“ Pelno (nuostolio) ataskaitų, balanso duomenys už 2009 - 2011 m. pateikti teisingi. Tačiau nagrinėjant „Centro“ finansinius rezultatus, įmonė iš veiklos patiria nuostolį.

2 lentelė

VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“, veiklos rodikliai

Metai	Pajamos, Lt	Išlaidos, Lt	Nuostolis, Lt	Finansavimo suma, Lt	Kompensuotos sąnaudos, Lt	Darbuotojų skaičius	Turto vertė, Lt	Panaudos būdu gautas turtas, Lt	Darbuotojų išlaikymo sąnaudos, Lt
2009	478807	525803	46996	4770100	4877817	122	865653	21357850	3809237
2010	180429	288812	108383	4677266	4699937	118	774336	35389535	3368453
2011	282009	294179	12170	5474209	5476288	127	902754	41785241	3726495

„Centro“ gaunamas veiklos finansavimas 2009 - 2010 m. kito nežymiai, o 2011 m. padidėjo dėl papildomų asignavimų Europos krepšinio čempionato išlaidoms padengti. Didžiausia „Centro“ kompensuojamų išlaidų dalis yra darbuotojų išlaikymo sąnaudos, kurios bendrose išlaidose sudaro vidutiniškai 70 %.

Susipažinus su „Centro“ apskaitos politika, nustatyta, kad buhalterinė apskaita tvarkoma ir finansinė atskaitomybė sudaroma taikant bendruosius apskaitos principus, nustatytus Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme: įmonės veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginių matavimų, kaupimo, palyginimo. Finansinė atskaitomybė parengta vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešųjų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004-11-22 įsakymu Nr. 1K-372 patvirtintomis Pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo taisyklėmis.

Tačiau „Centras“ neturi kompiuterinės buhalterinės apskaitos programos, todėl apskaitos registrai tvarkomi Excel lentelių pagalba.

Išvada. „Centro“ Pelno (nuostolių) ataskaitų duomenys pateikti teisingi, tačiau įstaiga, neskirdama reikiamo dėmesio komercinės veiklos tobulinimui ir išplėtimui, dirba nuostolingai.

2.2. Dėl viešųjų pirkimų pagrįstumo ir teisėtumo

Nagrinėjant „Centro“ paslaugų ir prekių įsigijimą tikrinta ar teisingai vykdytos viešųjų pirkimų procedūros. Nustatyta, kad „Centras“ 2011 m. ir 2012 m. laikotarpiu įsigijo įrangos ir įrengimų priežiūros paslaugas iš UAB „Kortesta“, UAB „Vatas“, UAB „Kilfas“ ir V. Ulevičiaus IĮ neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų. „Centro“ vadovai paklausti kokių pagrindų paslaugas įsigijo nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, nurodė, kad paslaugas įsigyti juos 2011-01-26 įsakymu Nr. DV-36 įpareigojo Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius. Administracijos direktoriaus įsakyme nurodyta, kad suteikiant įgaliojimus VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centrai“ vadovaujasi Vietos savivaldos įstatymo 29 str. 8 dalies 2 punktu. Tačiau vadovaujantis Viešųjų įstaigų įstatymo 7 str. viešosios įstaigos dalininkas yra viešosios įstaigos savininkas. Pagal „Centro“ įstatų 15 punktą viešosios įstaigos steigėjas ir vienintelis savininkas yra Alytaus miesto savivaldybės taryba. Alytaus miesto savivaldybės administracija 2011-01-26 įsakymo Nr. DV-36 dėl įgaliojimų suteikimo išleisti be VŠĮ dalininko pritarimo neturėjo teisės.

Alytaus miesto savivaldybės taryba 2008-03-06 priėmė sprendimą Nr. T-42 „Dėl atstovavimo Alytaus miesto savivaldybei viešosiose įstaigose taisyklių patvirtinimo“. Taisyklių 4 punkte nurodyta, kad viešosiose įstaigose, kuriose visas įstaigos kapitalas priklauso savivaldybei ir savivaldybė yra jos savininkė, savininkės teises ir pareigas įgyvendina taryba. Tarybos sprendimai prilygsta visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimams ir atskiras įgaliojimas neišduodamas. Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktorius viršijo įgaliojimus, nurodydamas vykdyti techninės priežiūros paslaugų pirkimą ne pagal Viešųjų pirkimų įstatymą.

„Centras“, įsigydamas paslaugas be viešųjų pirkimų įstatymo pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 3; 4 ir 127 str. reikalavimus. Paslaugų sutartis su tiekėjais pasirašė „Centro“ direktorius Valdas Kučinskas, už paslaugas apmokėta iš VŠĮ lėšų. Viešųjų pirkimų procedūros šioms paslaugoms įvykdytos tik 2012 m. vasario mėnesį.

Be viešųjų pirkimų iš UAB „Kortesta“ 2011 - 2012 m. techninės patikros ir priežiūros paslaugų įsigyta už 32510 Lt, iš UAB „Kilfas“ liftų remonto ir priežiūros paslaugų įsigyta už 2754 Lt, iš V. Ulevičiaus IĮ techninio aptarnavimo paslaugų įsigyta už 18380 Lt, iš UAB „Vatas“ techninės priežiūros paslaugų įsigyta už 3538 Lt.

Išvada. Techninės priežiūros paslaugos iš UAB „Kortesta“, UAB „Vatas“, UAB „Kilfas“, V. Ulevičiaus IĮ įsigytos pažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymą. Už paslaugų įsigijimą neatliekant viešųjų pirkimų procedūrų atsakingas „Centro“ direktorius Valdas Kučinskas.

Pastebėjimai: 2011-08-02 „Centras“ supaprastinto pirkimo apklausos būdu vykdė profesionalių nešiojamų radijo stotelių ir mobilios įgarsinimo aparatūros pirkimą (2011-08-02 įsakymas Nr. D89). Profesionalios nešiojamos radijo stotelės ir mobili įgarsinimo aparatūra buvo reikalinga Europos krepšinio čempionato metu vykstantiems renginiams koordinuoti.

Įrangos viešieji pirkimai įvykdyti 2011-08-11, protokolai Nr. 0811/01 ir 0811/02, tačiau sutartys tarp Alytaus miesto savivaldybės administracijos ir konkursą laimėjusios įmonės UAB „Alytaus altas“ sudarytos jau po faktiškai įvykusio Europos krepšinio etapo Alytaus m., 2011-09-07, o prekės gautos 2011-09-08.

2011-08-01 „Centras“ vykdė informacinių technologijų ir įrangos pagal tarptautinės krepšinio federacijos reikalavimus. Prekių įsigijimo sutartis tarp Alytaus miesto savivaldybės administracijos ir konkursą laimėjusios įmonės UAB „MYPC“ sudaryta 2011-08-29, Nr. SR-1189. Patikrinimo metu nustatyta, kad sudarius pirkimo sutartį buvo atsisakyta įsigyti 4 televizorius ir fotoaparata už 28790 Lt sumą. Apie sumažėjusią įsigyjamo turto vertę viešojo pirkimo organizatorius „Centras“ nustatyta tvarka neinformavo Viešųjų pirkimų tarnybos ir neprašė leidimo sumažinti viešojo pirkimo sutarties vertę, pažeista Viešųjų pirkimų įstatymo 18 str. reikalavimai. Taip pat pastebėta, kad prekės faktiškai gautos 2011-10-13, jau po Europos krepšinio čempionato pasibaigimo. Už informacinių technologijų ir įrangos pagal tarptautinius krepšinio federacijos reikalavimus viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą atsakingu buvo paskirtas „Centro“ direktoriaus pavaduotojas Egidijus Mensevičius.

Įrangą, reikalingą Europos krepšinio čempionato vykdymui, Alytaus miesto savivaldybė įsipareigojo įrengti savo lėšomis, pasirašydama 2010-09-29 sutartį NR. SR1353 su Europos vyrų krepšinio organizaciniu komitetu.

Išvada: Mobilios įgarsinimo aparatūros, profesionalių nešiojamų radijo stotelių ir kompiuterinės įrangos įsigijimas Europos krepšinio čempionato renginiams koordinuoti, jau po faktiškai įvykusio šio čempionato etapo Alytuje, rodo neefektyvų ir neekonomišką savivaldybės lėšų naudojimą.

2.3. Dėl Alytaus miesto savivaldybės neperduoto turto, tačiau naudojamo „Centro“ veikloje

VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“ veikloje naudoja panaudos sutartimi neperduotą daugiafunkcinį pramogų ir sporto kompleksą nors statybos užbaigimo aktas pasirašytas 2012-02-23 Nr. SUA-306-(14.45). Pastato po rekonstrukcijos nebaigtos statybos vertė - 27917524 Lt. Patikrinimo metu nustatyta, kad didelė dalis įsigyto ilgalaikio turto yra faktiškai naudojama daugiafunkciniame pramogų ir sporto komplekse Naujoji g. 52 ir stadione Birutės g. 5. Pažeista Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 str.

2012-07-30 pasirinktinės inventorizacijos metu nustatyta, kad neperduotas turtas yra naudojamas ir saugomas Centro patalpose Naujoji g. 52 ir Birutės g. 5 (stadionas).

3 lentelė

VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“ gautas ir naudojamas, tačiau Alytaus miesto savivaldybės faktiškai neperduotas turtas

Įsigijimo data	Sąskaitos Nr.	Pardavėjo pavadinimas	Suma, Lt	Pastabos
2011-07-12	EA Nr. 0986	UAB „Euro - Aliarmas“	43318	Stebėjimo įranga
2011-09-08	ALT Nr. 006715	UAB „Alytaus Altas“	14200	Radijo stotelės
2011-08-31	SBD Nr. 0694	UAB „Detekcija“	83060,45	Apsaugos sistema
2011-06-08	GTT Nr. 0275242	UAB „Gitana“	5800	Dulkių siurblys
2011-06-01	Nr. HELV005170	UAB „Helvyta“	12510	Traktorius, vėjapjovė
2011-12-22	Nr. HELV006524	UAB „Helvyta“	1960	Nupūtėjas
2011-05-13	Nr. 0009632	UAB „SDG“	10000	Ekstremalių situacijų valdymas
2011-08-17	GPL Nr. 000059	UAB „Turtas tau“	7050	Vandensvydžio vartai
2011-07-09	Nr. AE 01519	UAB „Isveta ir Ko“	12438,80	Įranga
2011-09-15	ALR 1109 Nr. 0057	UAB „ALT reklama“	15488	Stendai
2011-05-20	ALT Nr. 005653	R. Jurgelevičiaus IĮ	113376,88	Apsaugos sistema
2011-06-07	ALS Nr. 0004488	UAB „Alsotana“	33000	Masažiniai stalai
2010-06-02	A Nr. 677748	UAB „Vita Baltic“	56464,65	Porolono čiužiniai
2011-06-29	ALS Nr. 0004519	UAB „Alsotana“	68185	Baldai
2011-09-08	ALT Nr. 006716	UAB „Alytaus Altas“	5630	Įgarsinimo aparatūra
2011-03-24	ADK 111403	UAB „Audiotonas“	29487,40	Įgarsinimo sistema
2011-10-07	BS Nr. 11043	UAB „Baltic sport“	164922,71	Stadiono įranga

Išvada: Neperduotas rekonstruotas daugiafunkcinis sporto ir pramogų kompleksas ir nupirkti įrengimai eksploatuojami be panaudos sutarties, tuo pažeidžiamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 str. Turto naudojimas veikloje, nesudarius panaudos sutarties, sudaro sąlygas jį eksploatuoti neefektyviai, nerezultatyviai ir neekonomiškai, tai yra neskatinama siekti maksimalaus pajamų uždirbimo, rezultatyvumo.

2.3. Dėl „Centro“ kreditorinio įsiskolinimo

Nagrinėjant „Centro“ finansinę padėtį nustatyta, kad pradedant 2011 m. pabaiga kreditorinis išskolinimas paslaugų tiekėjams pradėjo didėti. Pagrindiniai išskolinimai padidėjo UAB „Litesko“, AB „Lesto“, UAB „Dzūkijos vandenys“.

4 lentelė

VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“, kreditorinis išskolinimas

2007-12-31, Lt	2008-12-31, Lt	2009-12-31, Lt	2010-12-31, Lt	2011-12-31, Lt	2012-06-30, Lt
104805	87402	340914	92643	333950	576911

Didžiausias kreditorinis išskolinimas susidarė 2012-06-30 ir pasiekė 576911 Lt sumą. Pagrindinis „Centro“ kreditorius yra UAB „Litesko“, skola už šildymo paslaugas 2012-06-30 sudaro 405614 Lt. Dėl skolų UAB „Litesko“ filialas „Alytaus energija“ 2012-07-13 kreipėsi dėl paprastojo vekselio 412328 Lt pasirašymo numatant 5 % palūkanų.

Palyginus VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“ balanso duomenis, turtas 2011-12-31 sudarė 902754 Lt, o išskolinimai kreditoriams 576911 Lt, nustatyta, kad įmonė yra nemoki. Pagal Įmonių bankroto įstatymo 2 str. 8 d. įmonės nemokumas - įmonės būseną, kai įmonė nevykdo išpareigojimų (nemoka skolų, neatlieka iš anksto apmokėtų darbų ir kt.) ir pradelsti įmonės išpareigojimai (skolos, neatlikti darbai ir kt.) viršija pusę į jos balansą įrašyto turto vertės.

Išvada. Nustatyta, kad „Centras“ yra nemokus, t. y. galimas įmonės bankrotas. Didėjantis kreditorinis išskolinimas rodo, kad įmonės vadovas nevaldo įstaigos ūkinės - finansinės situacijos. Įmonės strateginio plano, patvirtintos veiklos programos, sutampančios su Kūno kultūros ir sportas programa ir neturėdamas tinkamos finansavimo sutarties su paslaugų užsakovu - savivaldybe, nesugeba išsireikalauti pagrįsto ir tinkamo finansavimo. Be to didėjantis kreditorinis išskolinimas rodo neekonomišką ir neefektyvų turto, gaunamų finansinių lėšų panaudojimą.

3. KITI PASTEBĖJIMAI

3.1. Dėl „Centro“ grindų dangos

Atliekamo patikrinimo metu nustatyta, kad daugiafunkciniame sporto ir pramogų komplekse paklotos grindys nepaėjęs metams nuo statybos užbaigimo akto (2012-02-23 Nr. SUA-306-(14.45) yra su akivaizdžiai matomais pažeidimais (įtrūkimai, plyšimai, dangos atskilimai), pridedama foto nuotrauka. Nagrinėjant nekokybiškos grindų dangos sudėjimo priežastis nustatyta, kad pagal AB „Miestprojektas“ projektą Daugiafunkcinis pramogų ir sporto kompleksas buvo numatyta pakloti sportinio parketo grindų dangą, tokia pati grindų danga numatyta ir pasirašant Lokalinę sąmatą Nr. 1-3 tarp užsakovo Alytaus miesto savivaldybės administracijos ir UAB „Struktūra“.

Nustatyta, kad sprendimas pakeisti numatytą projekte dangą kita, pigesne sporto grindų danga „MULTIFLEX M“ priimtas vadovaujantis 2010-12-20 darbų pakeitimo aktu Nr.7, aktas pasirašytas Alytaus miesto savivaldybės direktoriaus, data įrašyta 2011-01-14. Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2010-12-17 sprendimu Nr. T-257 į Alytaus miesto savivaldybės administracijos pareigas nuo 2010-12-27 paskirtas Juozas Skestenis.

Papildomuose dokumentuose prie 2010-12-20 darbų pakeitimo akto Nr. 7 išdėstyta, kad UAB „Struktūra“ siūloma MULTIFLEX M yra geresnių techninių charakteristikų, t. y. smūgio absorbcija yra 52 %, vertikalus įlinkis 2,3 mm, kamuolio atšokimas - 98,3 %, slydimo koeficientas 0,4 - 0,6 mm.

2010-12-20 darbų pakeitimo akto nepasirašė Alytaus miesto savivaldybės direktoriaus 2010-05-10 įsakymu Nr. DV-297 paskirti asmenys, atsakingi už projekto „Daugiafunkcinio pramogų ir sporto komplekso Naujoji g. 52, Alytuje“ valdymą, projekto vadovė Ramunė Vyšniauskaitė, projekto koordinatorė, pavaduojančią projekto vadovę - Dovilė Visalgaitė, projekto finansininkė Daiva

Ludavičienė, asmuo atsakingas už techninės dokumentacijos, ekspertizės, statybos rangos darbų ir techninės priežiūros paslaugų vykdymo priežiūrą - Sigitas Stumbras.

Apie nepritarimą keisti grindų dangą įrodo ir 2010-10-15 Alytaus miesto savivaldybės raštas Nr. SD-7463(6.18.), pasirašytas administracijos direktoriaus pavaduotojo, pavaduojančio administracijos direktorių Lino Jono Palionio.

2010-12-27 Alytaus miesto tarybos išvažiuojamojo bendro komitetų posėdžio Nr. TP-29 metu konstatuota, kad sporto salės grindų danga neatitinka projektinio varianto, taip pat nustatyta, kad jau 2010-12-27 buvo paklota 2/3 grindų dangos. Daugeliui tarybos narių kilo klausimas, kaip atsitiko, kad buvo klojama kita sporto salės danga, neatitinkanti projektinio varianto. Pasitarime dalyvavo naujai paskirtas savivaldybės administracijos direktorius. Apie 2010-12-20 darbų pakeitimo aktą niekas nebuvo informuotas ir nežinojo. Tikėtina, kad 2010-12-20 darbų pakeitimo aktas Nr. 7 surašytas jau po Alytaus miesto tarybos išvažiuojamojo bendro komitetų posėdžio, įvykusio 2010-12-27.

Jau paklojus 2/3 grindų dangos (konstatuota 2010-12-27 išvažiuojamo tarybos narių posėdžio metu, protokolas Nr. TP-29), 2011-01-17 pateiktas prašymas be Nr. leisti pirkti iš UAB „Struktūra“ statybos darbus, papildomus darbus pagal 2011-01-14 pasirašytą darbų pakeitimo aktą Nr. 7 (salės grindų dangos keitimas). Viešųjų pirkimų dokumentacijos byloje yra įsegti 2 darbų pakeitimo aktai, viename akte pasirašant administracijos direktoriui data nurodyta, kitame nenurodyta.

2011-01-26 Alytaus miesto savivaldybės Viešųjų pirkimų komisijos posėdžio protokolu Nr. VP-18 priimtas UAB „Struktūra“ pasiūlymas atlikti grindų dangos įrengimo paslaugas už 514703,29 Lt.

2011-01-27 pasirašyta statybos darbų rangos sutartis Nr. SR-160 tarp užsakovo Alytaus miesto savivaldybės administracijos (pasirašė direktorius Juozas Skestenis) ir UAB „Struktūra“. Pastebėta, kad vykdant paslaugos pirkimą (bendra sutartis) drenažo įrengimas dziudo salėje pateikta ir detalizuota lokali sąmata, paslaugos vertė 73019 Lt, o perkant grindų dangos pakeitimą, sąmata pateikta be iššifravimo viena eilute, nors suma 514703, 29 Lt.

Siekiant nustatyti kas konkrečiai montavo grindų dangą, bei už kokią vertę įsigijo 2012-07-16 išsiųsti paklausimai UAB „Struktūra“ (atsakymas negautas) ir UAB „Dangų centras“. UAB „Dangų centras“ pateikė 2010-07-10 sudarytą rangos sutartį tarp UAB „Kortas“ užsakovo ir rangovo UAB „Dangų centras“. Sutarties 2 straipsnyje rangovas UAB „Dangų centras“ įsipareigojo grindis sumontuoti iš kanadietiško klevo parketlentės už 355304, 58 Lt be PVM.

Išvada. Daugiafunkciniame sporto ir pramogų komplekse paklotos grindys neatitinka AB „Miestprojektas“ projekte ir lokaliaje sąmatoje numatytos grindų dangos, esama danga jau yra pažeista vykusio Europos krepšinio čempionato metu. Viešasis grindų dangos pakeitimo paslaugos pirkimas įformintas jau faktiškai sumontavus 2/3 grindų dangos ir paslaugos pirkimo sutartis pasirašyta praėjus mėnesiui po 2/3 dangos sumontavimo (2011-01-27), darbų pakeitimo aktas Nr. 7 pasirašytas neturint tam Alytaus miesto savivaldybės administracijos įgaliojimų (Darbų pakeitimo aktą galėjo pasirašyti tik 2010-05-10 įsakymu Nr. DV-297 paskirti atsakingi už projekto valdymą).

Surinktų dokumentų visuma rodo galimo dokumentų klastojimo požymius bei galimą žalą savivaldybei. Be to tai atspindi neefektyvų savivaldybės bei Europos sąjungos investicinių fondų lėšų panaudojimą, t. y. pinigai sumokėti už nekokybiškai atliktą paslaugą.

3.2. Dėl nusiskundimų apie „Centro“ patalpose renkamas rinkliavas

Atliekamo patikrinimo metu, atsižvelgiant į 2012-03-05 Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės persiūtą prašymą dėl VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centro“ galimai daromų pažeidimų, peržiūrėta informacija apie vykdomas rinkliavas.

Pasidomėjus apie rinkliavas iš vaikų „Centro“ vadovai ir treneriai pateikė 2011-11-21 komisijos protokolą, kuriame neigia informaciją apie pinigų rinkimą už treniruotes. „Centras“ mokinių sportiniam ugdymui gauna lėšas iš Neformaliojo švietimo, papildančio bendrąsias pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, todėl jau 2 metai jokios rinkliavos už treniruotes nerenkamos. Apie tai, kad iš mokinių lankančių treniruotes rinkliavos nerenkamos, informacija yra

pateikiame ir „Centro“ internetiniame puslapyje (Įrašai patalpinti nuo 2011 m. rudens). Pasitarimo metu iš sporto trenerių paimti raštiški paaiškinimai, kuriuose nurodoma, kad jokie papildomi mokesčiai iš vaikų, lankančių treniruote nerenkami.

Pasitarimų metu „Centro“ sporto treneriai pažymėjo, kad už treniruotes pinigų nerenka.

„Centro“ direktorius 2012-04-05 įsakymu „Dėl grynujų pinigų rinkimo“ Nr. D 46 nurodė drausti įstaigos pedagoginiams darbuotojams: vykdyti visuomeninių klubų, asociacijų pinigines rinkliavas, įstaigos patalpose ir teritorijose. Vykdyti, visuomeninių klubų, asociacijų pinigines rinkliavas kitų organizacijų patalpose ir teritorijose, kuriose vykdomas planinis mokomasis procesas (treniruotės ir varžybos). Su šiuo įsakymu visi sporto treneriai supažindinti pasirašytinai, papildomai treneriai nurodo ir priklausymą atskiriems klubams ar asociacijoms.

Išvada. Sporto treneriai už surinktą atskiro sporto kubo nario mokesčių ir rinkliavas ir jų panaudojimą turi atsiskaityti sportininkų tėvų aktyvui (arba tėvų tarybai), tada nekiltų painiavos dėl nepagrįstų rinkliavų.

3.3. Dėl patalpų panaudos

Remiantis Alytaus miesto tarybos sprendimais „Centras“ savivaldybės tarybai įgaliojus pasirašęs patalpų panaudos sutartis su 5 panaudos gavėjais: Visuomenine organizacija sporto klubas MMA, Visuomenine organizacija Alytaus Aikido klubas; Visuomenine organizacija Alytaus šokių studija „Alemana“; Asociacija „Margiris“ sporto ir rekreacijos klubas; VŠĮ „Alytaus futbolas“. Panaudos gavėjai „Centrui“ apmoka tik už komunalines išlaidas pagal skaitiklių parodymus ir padengia išlaidas už bendrojo naudojimo patalpas, taip pat išpareigoja investuoti savo lėšas pagerinant ir pertvarkant naudojamas patalpas. Alytaus miesto savivaldybės taryba 2011-02-24 sprendimu Nr. T-46 „Dėl savivaldybės nekilnojamojo turto Birutės G. 5, Alytuje, perdavimo panaudos pagrindais“ nusprendė panaudos pagrindais 5 metams veiklai vykdyti perduoti negyvenamas patalpas Birutės g. 5. Alytaus miesto savivaldybės taryba įgaliojo „Centro“ direktorių pasirašyti nurodyto turto panaudos sutartį.

Sutartis su VŠĮ „Alytaus futbolas“ dėl stadiono Birutės g. 5 patalpų panaudos sudaryta pažeidžiant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 str. 1 d. 1 p., t. y. turtas panaudos pagrindais gali būti perduotas viešosioms įstaigoms, kai bent vienas iš jų dalininkų yra valstybė ar savivaldybė.

„Centras“ remiantis Alytaus miesto tarybos sprendimais taip pat yra pasirašęs turto nuomos sutartis su 4 įmonėmis: UAB „Alvintra“; UAB „Helvyta“; UAB „Etuna“ ir L. Auškalnienės IĮ.

Išvada. Sutartis tarp VŠĮ „Alytaus futbolas“ ir „Centro“ dėl patalpų panaudos sudaryta pažeidžiant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 str. 1 d. 1 p.

Nemokamai panaudai suteikiamos patalpos daro žalą viešosios įstaigos veiklai, nes įstaiga neuždirba pajamų.

Rekomendacijos:

1. Pasitvirtinti VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“ strateginius tikslus;
 2. Remiantis VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“ vidaus kontrolės aprašo, patvirtinto 2009-04-30 Alytaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-107, 12 p., patvirtinti atsakingus asmenis už ankstesnę, einamąją ir paskesniąją finansų kontrolę;
 3. Tikslinga keisti VŠĮ „Alytaus sporto ir rekreacijos centras“ finansavimo modelį.
- Rekomenduojame „Centrą“ finansuoti taip:
- vadovaudamasis įstaigos strateginiu planu ir lėšų poreikiu plano priemonėms įgyvendinti, įstaigos vadovas kreipiasi į Alytaus miesto savivaldybę dėl įstaigos finansavimo iš Kultūros ir sporto programos (kodas 04);
 - tarp „Centro“ ir Alytaus miesto savivaldybės sudaroma finansavimo sutartis, remiantis „Centro“ teikiamų paslaugų kainomis, patvirtintomis 2011 m. spalio 27 d. Alytaus miesto

savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-256, savivaldybės strateginiu veiklos planu, patvirtinta Kūno kultūros ir sporto programa (kodas 04);

- savivaldybė su „Centro“ periodiškai atsiskaito už faktiškai suteiktą teikiamą paslaugų ir darbų kiekį;

- savivaldybės remiami sporto klubai turėtų negauti nemokamų „Centro“ paslaugų, savivaldybė turėtų per sporto programą teikti klubams finansavimą, pakankamą susimokėti už „Centro“ suteiktas klubams paslaugas.

4. „Centro“ vadovams tikslinga išnagrinėti stadiono Birutės g. 5 šildymo tikslingumą žiemos sezonu metu: ar tikslinga stadiono šildymui sezono metu išleisti apie 55 tūkst. Lt sumą, jeigu žiemos sezono metu vyksta tik šaškių ir šachmatų varžybos.

5. Siekiant „Centrui“ gauti daugiau pajamų iš sporto, kultūrinių - pramoginių renginių. Siūloma pertvarkyti įstaigos valdymo struktūrą, sukuriant vadovo, atsakingo už aktyvią marketingo strategiją pareigybę, direktoriaus pavaduotojo Egidijaus Mensevičiaus pareigybėje panaikinant funkcijas, susijusias su pastatų ir ūkio priežiūra ir jas priskiriant sporto bazių vedėjams.

6. Lėšas asociacijoms ir atskiriems klubams pagal patvirtintas sportines programas pervesti ne klubams, o „Centrui“, kaip patiriančiam pagrindines organizacines išlaidas.

7. „Centro“ direktoriui parengti ir patvirtinti taisykles, kaip atskirti trenerių ir klubo narių finansus.

8. Kadangi sudaryta panaudos sutartis su VŠĮ „Alytau futbolas“ dėl patalpų Birutės g. 5 (Stadiono), neatitinkančią Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 str. 1 d. 1 p. reikalavimų, savivaldybei rekomenduojama:

- nutraukti panaudos sutartį dėl turto, esančio Birutės g. 5 (Stadionas);

- sudaryti nuomos sutartį dėl turto, esančio Birutės g. 5 (Stadionas);

- per sporto programą teikti klubui finansavimą, pakankamą susimokėti už patalpų nuomą.

9. Siūloma „Centro“ buhalterinės apskaitos tvarkymui įsigyti kompiuterizuotą buhalterinės apskaitos programą.

10. „Centro“ vadovui Valdui Kučinskui siūloma kelti kvalifikaciją strateginio planavimo ir vadybos klausimais.

Kontrolės ir audito tarnybos patarėjas

Laimutis Aliulis